

Internationale

Rejs jer, fordømte her på jorden,
rejs dig, du sultens slavehær!
I rettens krater buldrer torden,
nu er det sidste udbrud nær.
Bryd kun fortids møre mur i stykker,
slaveskare, der er kaldt;
snart verdens grundvold sig forrykker,
fra intet da vi bliver alt!
/:Vågn til kamp af jer dvale,
til den allersidste dyst; –
og internationale
slår bro fra kyst til kyst.:/

Ej nogen mægtig gud og kejser
og folkehøvding står os bi.
Nej, selv til kampen vi os rejser,
vor folkeret forlanger vi.
For at knuse tyvene, vi føder,
for at fri vor bundne ånd
vi puste vil til essens gløder
og smede med en senet hånd.
/:Vågn til kamp af jer dvale,
til den allersidste dyst; –
og internationale
slår bro fra kyst til kyst.:/

Vi knuges under stat og love,
vi flås af skattens skarpe klo.
Og pligtfri kan den rige sove,
vor ret kan ingen steder gro.
Lad os kaste åget af vor nakke!
Lighed fordrer: pligt for ret!
Med pligterne vi tog til takke,
nu tager vi vor løn for det.
/:Vågn til kamp af jer dvale,
til den allersidste dyst; –
og internationale
slår bro fra kyst til kyst.:/

Ved ofringen til Mammons ære
har guldets konger aldrig haft
et andet mål end det: at tære
på proletarens arbejdskraft.
Denne bande ved vor slid og plage
til en mægtig rigdom kom;
og når vi fordrer den tilbage,
forlanger vi vor ejendom.
/:Vågn til kamp af jer dvale,
til den allersidste dyst; –
og internationale
slår bro fra kyst til kyst.:/

Med krigsbegejstring de os fylder,
de konger, før vi skal i slag.
Men voldens herrer væk vi skyller
på masse-mytteriets dag.
Bær da strejke-ånden ind i hæren!
Og på næste krigs signal
vi siger nej til "helte"-æren
og skyder hærens general!
/:Vågn til kamp af jer dvale,
til den allersidste dyst; –
og internationale
slår bro fra kyst til kyst.:/

Arbejdere i stad, på landet,
en gang skal verden blive vor.
Den dovne snylter skal forbandet
forjages fra den rige jord.
Mange gribbe på vort blod sig mætter;
lad os jage dem på flugt.
Vor kamp en herlig tid forjætter
hvor solen altid stråler smukt.
/:Vågn til kamp af jer dvale,
til den allersidste dyst; –
og internationale
slår bro fra kyst til kyst.:/

Det er os med overenskomster og faglige fællesskaber

1. maj 1899, Fælleden i København (ABA).

Vi slår (stadig) bro fra kyst til kyst

Otte timers arbejdsdag. Forbud mod børnearbejde. Indflydelse på arbejdspladsen.

Det var blot nogle af de krav, som repræsentanter fra europæiske fagforeninger og arbejderpartier rejste, da de mødtes til i Paris i 1889 for at markere hundredeåret for den franske revolution.

De nøjedes ikke med at formulere kravene på et stykke papir. Nej. De besluttede at tage hjem for hver især at opfordre kollegaer og kammerater til at gå på gaden for at udbrede deres forventninger til fremtiden.

Det skulle ske i foråret 1890. Helt præcist 1. maj 1890. Det blev en historisk dag. Lige siden har 1. maj nemlig været arbejdernes internationale kampdag.

Det begyndte i 1856

I virkeligheden startede det hele i 1856. I Australien havde arbejderne indgået aftale om en otte timers arbejdsdag, og det fejrede de 1. maj.

30 år senere – i 1886 – ville de amerikanske arbejdere have samme vilkår. Men det udviklede sig dramatisk – ikke mindst i Chicago, hvor demonstrationer og gadekampe med politiet kostede seks arbejdere livet.

Siden blev otte anarkister anholdt, og fire af dem blev henrettet. Men deres historie levede – og lever – videre. Det viste sig nemlig, at alle var uskyldige, og de amerikanske arbejdere besluttede at gå på gaden og mindes de døde og protestere mod de uretfærdige domme. Det skulle ske 1. maj 1890 – og det var

faktisk den demonstration, de europæiske arbejdere tilsluttede sig.

Fælleden

I Danmark var politiet ikke begejstret over udsigten til, at op mod 40.000 københavnske arbejdere ville søge mod Fælleden. For at dæmpe gemytterne indførte ordensmagten derfor en række restriktioner. Arrangørerne – Jens Jessen, formand for de københavnske fagforeninger, og Socialdemokratiets formand P. Knudsen – fik blandt andet at vide, at "Der ikke måtte etableres beværtning eller udsalg", og at "Pladsen skulle bringes i orden efter mødets afholdelse".

Frygten for optøjer var ubegrundet. Den første 1. maj i Danmark forløb stille og roligt, og det har – alt andet lige – været hovedreglen siden. Fra Skagen og til

Gedser. Der er dog blevet drukket øl. Der er kastet med æg. Og det er ikke alle, der har husket at rydde op efter sig.

I dag er 1. maj også en festdag. Men fællesnævneren er stadig den faglige kamp. Samtidig med at vi fejrer de fremskridt, der er sket herhjemme – lige fra bedre arbejdsmiljø til bedre løn- og arbejdsvilkår – kæmper vi også imod social dumping og for den danske model og gode overenskomster. Ikke bare 1. maj. Men hver dag.

Når vi mødes i 2015 – på kampdagens 125 års fødselsdag – er otte timers arbejdsdag og forbud mod børnearbejde fortsat krav, det er værd at kæmpe for i nogle lande. Og indflydelse på arbejdspladsen er fortsat et krav herhjemme.

Vi slår stadig bro fra kyst til kyst.

En agitator på Nørre Fælled, 1899. Maler: Erik Henningsen. (Metalskolen i Jørlunde).

